

Не губити, а відтворювати

Як і в різних галузях народного господарства, спостерігається значний спад виробництва і в тваринницькій. Зменшено виробництво молока, м'яса, інших продуктів. Особливо турбує значне скорочення поголів'я громадського тваринництва.

Так, станом на 1 травня поголів'я ВРХ зменшено проти минулого року на 2523 гол., в т. ч. корів на 423 голови. На 927 зменшено поголів'я овець.

Однією з причин скорочення поголів'я є погіршення стану відтворення. За 1993 рік одержано менше проти 1992 року телят на 1743 гол., ягнят — на 296 гол. Зменшено об'єми осіменіння і парувань худоби. За минулий рік спаровано менше ВРХ на 1628 гол. в т. ч. телиць на 106, свиноматок на 226 голів. Особливо тривожний стан в окремих господарствах. Зокрема, в КСП «Прогрес» приплід телят зменшено майже на 500 голів, «Зоря» — на 278, «Тучинське» — на 255, «Рясниківське» — на 142 гол. На 100 корів по району одержано лише по 78 телят, а в КСП імені Мічуріна — 52, «Перемога» — 61, «Україна» — 63. По 67—69 гол. одержано в КСП «Рясниківське», «Зоря», «Прогрес».

Не радують і цьогорічні показники по відтворенню. Уже за 4 місяці приплід телят зменшено на 574 гол., від корів — на 602 гол., на 100 корів одержано 33 телят, що на 6 голів менше, ніж в минулому році, а в КСП «Прогрес», «Друж-

ба», «Дуліби», ім. Мічуріна лише по 20—23 теляти.

Допущено велике зменшення і приплоду поросят. Так, в КСП імені Мічуріна на 1 свиноматку одержано по 0,3 поросяти, «Червоний партизан» — 0,7, «Прогрес», «Горинь», «Рясниківське» — по 1,3—1,5 голови.

На 1261 голову зменшено осіменіння ВРХ, в т. ч. телиць на 584 гол. Особливо великий мінус по осіменінню худоби в дослідному господарстві «Тучинське» — 297, імені Мічуріна — 143, імені І. Франка — 140 та інших.

Дуже мало осіменено і телиць. Наприклад, в КСП ім. Суворова лише 5. На 141 гол. зменшено осіменіння телиць в дослідному господарстві «Тучинське», в «Прогресі», «Зорі» — на 70—78 голів, із 22 господарств збільшено осіменіння телиць лише в п'ять.

В той же час первістки є одним із резервів збільшення як приплоду телят, так і виробництва молока. Однак, якщо по району за 4 місяці розтелилось на кожних 100 корів по 12 первісток, то в «Червоному партизані» — 3, «Україні» — 2, ім. І. Франка, «Малинівському», «Ниві», «Садівському» — по 8—9 голів.

В багатьох господарствах в цьому році із за неповноцінної годівлі худоба втратила вродованість, в окремих взагалі і корови, і теляці вийшли із зими виснаженими. У такої худоби важкі розтели. Все це призводить

до того, що корови, теляці приходять в охоту із запізненням, перегулюють. Тому спеціалістам господарства треба зробити все можливе, щоб поліпшити стан справ з відтворенням. Це організація літньо-табірного утримання маточного поголів'я, контроль за осіменінням і паруванням худоби, своєчасне виявлення і лікування гінекологічних захворювань.

Особливо турбує ставлення керівників і спеціалістів ряду господарств до відтворення стада і племінної роботи в тваринництві. Із-за складної економічної ситуації, окремі керівники господарств вирішили «економити» на відтворенні стада, зменшуючи об'єми штучного осіменіння, використовуючи для парування власних бичків з відгодівлі. Цим свідомо руйнується все набуте десятиліттями. Наша худоба має уже високий генетичний потенціал, про що свідчила висока її продуктивність у сприятливі роки господарування. З задоволенням купляли наших телиць господарства інших областей, республік, на аукціонах. І там вони при кращих умовах відгодівлі і утримання мали ще вищу продуктивність.

Звичайно «віддачу» від цих власних доморощених бичків ми побачимо не завтра і не післязавтра, а через кілька років, та буде пізно. Крім того, використання їх веде до спорідненого спарування худоби, яке негативно позначається на потомстві. Багато телят родиться неповноцінними, слабкі, спри-

ятливі до захворювання, є каліки.

Немає належних умов утримання цих власних доморощених бичків, загострюється проблема травматизму в тваринництві. Адже не скриві ці бики закільцовані, знаходяться літом на випасах, є загроза перенесення інфекційних захворювань, що може призвести до біди. І це не є вихід із становища, а навпаки.

Зараз за стадами господарств закріплені плідники племоб'єднання з високими генетичними якостями, продуктивність матерів яких 7—9,5 тисяч кг молока з високим вмістом жиру — 3,7—4,2 процента. Більшість з них є покращувачами. Всі вони класу «еліта рекорд».

Працюють в господарствах і кваліфіковані спеціалісти — лаборанти по відтворенню стада. Керівники, зоветь спеціалісти повинні виробити чітку лінію поліпшення роботи в тваринництві в тому числі і по відтворенню стада. Подбати, насамперед, про обладнання випасів пересувними пунктами по осіменінню худоби і особливо про виділення транспорту лаборантам по відтворенню. В кожному господарстві є достатня кількість телиць парувального віку. Тому спеціалістам треба сформувати їх групи, виділити вигаси, із стійл вивести в кошари, забезпечити відповідну годівлю, щоб в майбутньому мати добрих корів.

Марія МАРТИНЮК,
провідний зоотехнік
Рівненського обл-
племоб'єднання.